

Obsah 1. svazku

DÍL I. — CHIRURGIE HLAVY A KRKU — NEUROCHIRURGIE

I. O VROZENÝCH PORUCHÁCH MĚKKÝCH ČÁSTÍ LBI A LBI SAMÉ (MUDr. J. RÖDLING)	15
1. Vrozené poruchy měkkých částí lbi	15
2. Vrozené poruchy lbi samé	15
3. Vrozené úchytky lbi i jejího obsahu	17
4. Vrozené poruchy lebni	18
II. PORANENIA MÄKKÝCH ČÄSTÍ LEBKY (DOC. MUDr. J. ŽUCHA)	19
Zánety mäkkých pokrývok	20
III. NÄDORY MÄKKÝCH POKRÝVOK LEBEČNÝCH (DOC. MUDr. J. ŽUCHA)	22
Atheroma	22
Dermoid a epidermoid	22
Haemangioma a lymphangioma	23
Fibrómy, neurofibrómy, cornu cutaneum	23
Lipoma	23
Carcinoma	24
Sarcoma	24
IV. ZÄNETLIVÉ OCHORENIA LEBKY (DOC. MUDr. J. ŽUCHA)	25
1. Osteomyelitis calvae	25
2. Tuberculosis calvae	26
3. Lues	26
V. NÄDORY LEBEČNÝCH KOSTÍ (DOC. MUDr. J. ŽUCHA)	28
1. Osteoma	28
2. Haemangioma	28
3. Chordoma, chondroma a iné	29
4. Sarkóm a metastázy	31
VI. PORANENIE LEBKY (DOC. MUDr. J. ŽUCHA)	33
1. Zlomeniny lebečných kostí	33
2. Poranenie mozgu	37
3. Commotio cerebri	39
4. Contusio cerebri	42
5. Compressio cerebri	46
6. Haematoma epidurale	46
7. Haematoma subdurale	47
8. Meningitis serosa circumscripta	47
9. Pneumoencephalus traumaticus	47
10. Haematoma subdurale infantum	48
VII. PORANĚNÍ A ONEMOCNĚNÍ MOZKOVÝCH PLEN (PROF. MUDr. J. PAVROVSKÝ)	50
Vrozené úchytky plen	50
Poranění plen	51
Záněty plen	54
1. Hnisavý zánět mozkových plen - Leptomeningitis acuta suppurativa	54
2. Extradurální hlíza - Abscessus extraduralis	57

3. Serosní zánět mozkových plen - Meningitis serosa	57
4. Arachnoiditidy cystické	58
5. Arachnoiditidy adhesivní	58
6. Trombosa žilných splavů	59
Nádory z plen	59
Meningeální fibroblastomy - Meningiomy	60
VIII. INFEKČNÍ ONEMOCNĚNÍ MOZKU (PROF. MUDR A. JIRÁSEK).	63
1. Záněty mozkové tkáně - Encefalitidy	63
2. Hlíza mozková - Abscessus cerebri	63
IX. MOZKOVÉ NÁDORY (PROF. MUDE A. JIRÁSEK).	67
X. EPILEPSIE S HLEDISKA CHIRURGICKÉHO (PROF. MUDR A. JIRÁSEK).	74
XI. PORANĚNÍ A ONEMOCNĚNÍ MOZKOVÝCH NERVŮ (PROF. MUDR A. JIRÁSEK)	77
XII. ONEMOCNĚNÍ A PORANĚNÍ MOZKOVÝCH CÉV (DOC. MUDR J. PASTOROVÁ)	84
I. Onemocnění mozkových cév	84
II. Poranění mozkových cév	88
XIII. ONEMOCNĚNÍ MOZKOVÝCH PROSTOR A CEST (PROF. MUDR A. JIRÁSEK)	91
XIV. VROZENÉ VADY OBLIČEJE (PROF. MUDR F. BURIAN)	97
XV. PORANĚNÍ OBLIČEJE (PROF. MUDR F. BURIAN)	104
XVI. INFEKCE MĚKKÝCH ČÁSTÍ OBLIČEJE (PROF. MUDR F. BURIAN)	108
XVII. PLASTICKÉ OPERACE V OBLIČEJI (PROF. MUDR F. BURIAN)	114
Operace jízev deformujících nebo hyzdících	114
Volné přenosy kůže	115
Transplantace jiných tkání	116
Jednotlivé druhy plastik v obličeji	117
Plastika nosní - Rhinoplastika	117
Plastika rtu - Cheiloplastika	117
Plastika víček - Blepharoplastika	118
Plastika tváře - Meloplastika	119
Plastika boltečů - Otoplastika	119
XVIII. ONEMOCNĚNÍ A PORANĚNÍ SLINNÝCH ŽLÁZ (DOC. MUDR B. NIEDERLE)	120
Vývojové úchyly	120
Poranění	120
Cizí tělesa a kameny	121
Záněty slinných žláz - sialoadenitis - a jejich vývodů - sialodochitis	122
Nádory a cysty	128
Choroby slinné soustavy	132
XIX. ONEMOCNĚNÍ ČELISTNÍHO KLOUBU (PROF. MUDR A. JIRÁSEK).	133
Záněty - Artritidy	133
A. Prudké	133
B. Počasně	134
Trismus	135
Ztuhnutí kloubu čelistního - Ankylosy	135
Deformace kloubu čelistního	136
Progenie - Prognatismus	136
XX. NEMOCI A PORANĚNÍ JAZYKA (PROF. MUDR J. LICHTENBERG).	137
Vrozené úchyly jazyka	137
Povlaky jazyka	138
Poranění jazyka	139
Záněty jazyka	141
I. Akutní záněty jazyka	141
II. Chronické záněty jazyka	143
III. Specifické záněty jazyka	144
Nádory jazyka	145
I. Nezhoubné nádory jazyka	145
II. Zhoubné nádory jazyka	147

XXI. ONEMOCNĚNÍ ČELISTÍ (PROF. MUDr F. NEUWIRT)	151
Poruchy ve vývoji čelisti	151
Vrozené anomálie	151
Anomálie v postavení čelisti a chrupu	151
Zlomeniny čelistních kostí	153
Vymknutí dolní čelisti	159
Záněty v okolí čelisti	160
Ostitis neboli osteomyelitis čelistních kostí	162
Ostitidy specifické	164
Čelistní nádory	165
Odontogenní nádory	165
Epulis	167
Čelistní nádory neodontogenní	168
Zhoubné nádory pojivové	169
Epithelové nádory čelistní	170
Rakovina čelistí	170
Změny na čelistech u celkových chorob	171
Ostitis fibrosa - Osteodystrophia fibrosa - Nemoc Recklinghausenova	171
Pagetova choroba - Ostitis nebo Osteodystrophia deformans	172
Akromegalie	172
Atrofie čelistí	172
Cysty	173
XXII. CHIRURGIE KRKU (PROF. MUDr K. ČÁRSKÝ)	175
Vrozené cysty krčné - Cystae colli congenitae	175
Vrozené krčné píštěle - Fistulae colli congenitae	177
Torticollis - Caput obstipum	179
Krčné rebrá - Costae cervicales	182
Poranění krku - Traumata colli	183
Zápaly oblasti krčné - Inflammationes colli	186
Angina Ludovici	187
Reclusova choroba - Phlegmone lignea	187
Actinomyces	188
Zápaly krčných miazgových uzlín - Lymphadenitis colli	188
Novotvary krku - Neoplasma colli	190
Benigné novotvary	190
Maligné tumory	191
Štítná žláza - Glandula thyreocidea	192
Struma	192
Poruchy štítné žlázy	192
Struma maligna	206
Příštítné tělísko - Glandulae parathyreocidae	208
Onemocnění thymu	210
XXIII. CHIRURGICKÁ ONEMOCNĚNÍ MÍCHY (PROF. MUDr A. JIRÁSEK)	212
Mícha	212
I. Stížení míchy	212
II. Poranění míchy	215
III. Myelitidy	217
IV. Chordotomie (myelotomie)	218
Pleny	218
Košeny	219
Prostory míšní	219
XXIV. CHIRURGIE BOLESTI (PROF. MUDr A. JIRÁSEK)	221

II. DÍL – CHIRURGIE HRUDNÍKU

I. STRUČNÉ DĚJINY HRUDNÍ CHIRURGIE (PROF. MUDR J. DIVIŠ)	227
II. FYSIOLOGICKÉ PŘEDPOKLADY HRUDNÍ CHIRURGIE (PROF. MUDR EM. POLÁK)	231
1. Chirurgicky důležité fyziologické pojmy a hodnoty	231
2. Regulace dýchacích pohybů	232
3. Mechanika dýchacích pohybů	233
4. Nitrohrudní tlak	233
5. Pneumothorax	234
A. Uzavřený pneumothorax	235
B. Otevřený pneumothorax	236
C. Jiné druhy pneumothoraxu a změn, působících poruchy dýchacího mechanismu	237
D. Význam pneumothoraxu způsoběného operací v období pooperačním	237
6. Účinek ucpání bronchů a průdušnice	238
7. Edém plic	240
8. Poruchy koloběhu krevního	241
9. Význam inervace plic a stěny hrudní pro operace nitrohrudní	242
III. PORANĚNÍ HRUDNÍKU (PROF. MUDR J. DIVIŠ)	243
Všeobecné poznámky	243
Poranění hrudníku jako celku	245
IV. CHIRURGIE STĚNY HRUDNÍ (PROF. MUDR J. DIVIŠ)	247
Vrozené a získané deformity	247
Poranění stěny hrudní	249
Záněty stěny hrudní	250
Nádory stěny hrudní	253
V. CHIRURGIE MLÉČNÉ ŽLÁZY (DOC. MUDR J. LHOTKA)	255
Vrozené úchytky	255
Vývojové a funkční poruchy	255
Záněty	257
Nádory	260
VI. CHIRURGIE PLEURY (PROF. MUDR EM. POLÁK)	269
Záněty pleury - Pleuritis	269
Empým hrudníku	272
Specifické empyémy	275
Nádory pohrudnice	276
VII. CHIRURGIE PLIC (PROF. MUDR J. DIVIŠ)	278
1. Poranění plic a pohrudnice	278
2. Hlíza a snět plicní	282
3. Bronchiektasie	286
4. Plicní tuberkulóza	289
5. Plicní nádory	292
Nádory benigní	292
Nádory zhoubné	295
6. Mykomy plicní	297
VIII. CHIRURGIA SRDCA, PERIKARDU A VELKÝCH CIEV (PROF. MUDR K. ŠIŠKA)	300
I. Úvod	300
II. Záněty perikardu - Pericarditis	301
1. Akutní exsudativní zánět perikardu - Pericarditis exsudativa	301
2. Chronické záněty perikardu - Pericarditis chronica	301
III. Poranění srdce, perikardu a velkých srdečních cív	305
1. Kryté poranění srdce	305
2. Otvorené poranění srdce, perikardu a velkých cív	305
3. Cudzie tělesa v srdci a v perikarde	306
IV. Kriesenie srdca	306

V. Vrodené chyby srdca a veľkých ciev	307
1. Otvorený tepenný prietok - Ductus arteriosus apertus Botalli	307
2. Coarctatio aortae	308
3. Úchylný vývoj oblúku aorty a jeho vetvi	309
4. Vrodené zúženie pľúcnice - Stenosis arteriae pulmonalis	310
5. Atrézia trojčepnej chlopne s poruchou vývoja pravej komory	314
6. Transpozícia veľkých ciev	314
7. Otvory v predieňovej prepážke - Defectus septi atriorum	314
8. Vrodená arteriovenózna pľúcna fistula - Aneurysma arteriovenosum pulmonale congenitum - Haemangioma pulmonale	315
VI. Získané srdcové chyby	316
1. Mitrálna stenóza	316
2. Zúženie trojčepnej chlopne - Stenosis valvulae tricuspidalis	318
3. Zúženie chlopni aorty - Stenosis aortae	318
VII. Angina pectoris	319
VIII. Záhat pľúcnice - Embolia arteriae pulmonalis	321
IX. Aneurysma aortae	322
X. Aneurysma cordis	322
XI. Prudká záhat a chronická trombóza. Rozvetvenia brušnej aorty	323
XII. Nádory srdca	324
IX. CHIRURGIE JÍCNU (DOC. MUDR O. VANĚČKOVÁ)	325
Vývojové anomálie	325
Poranění jícnu	327
Strikтуры jícnu	329
Krvácení a varixy jícnu	330
Divertikly	332
Kardiospasmus	334
Nádory jícnu	336
X. CHIRURGIE MEDIASTINA (PROF. MUDR J. DIVIŠ)	340
Anatomické připomínky	340
Poranění mediastina	340
Záněty mediastina - Mediastinitis	342
Nádory mezihrudí	343

III. DÍL – CHIRURGIE BŘICHA

I. CHIRURGIE PREDNEJ STENY BRUŠNEJ (PROF. MUDR J. KŇAZOVICKÝ)	357
Vrodené úchylky	357
Úrazy brušnej steny	359
Zapalové onemocnění steny brušnej	360
Nádory brušnej steny	362
II. KÝLY (PROF. MUDR J. PODLAHA)	364
Všeobecná část	364
Vznik kýl	367
Príznaky a diagnosa kýl	369
Léčení kýl	372
Speciální část	374
A. Zevní břišní kýly	374
a) Kýly přední břišní stěny	374
1. Tríselné kýly	374
2. Stehenní kýly	380
3. Pupeční kýly	383
4. Břišní kýla. Rozestup přímých břišních svalů	386
5. Kýly bílé čáry	387
6. Spigelova kýla	388
7. Břišní kýly v jizvách	388

b) Pánevní kýly	389
1. Obturatorní kýla	389
2. Horní a dolní hýždová kýla	390
3. Perineální kýla	390
B. Vnitřní kýly	390
III. CHOROBY BRÁNICE (MUDR. R. TRÝB)	392
Poranění bránice	392
Ochablá bránice	393
Brániční kýly	394
IV. POBŘÍŠNICE (MUDR. RNDR V. KILIAN)	396
I. Záněty pobřišnice	396
A. Zánět pobřišnice	396
1. Prudký ohraničený zánět pobřišnice	399
2. Prudký povšechný zánět pobřišnice	400
B. Zvláštní druhy prudkých zánětů pobřišnice	402
1. Pneumokokový zánět pobřišnice	402
2. Gonokokový zánět pobřišnice	403
3. Streptokokový zánět pobřišnice	403
C. Ohraničené nitrobřišní hlízy	404
a) Hlíza podbrániční	404
b) Hlíza Douglasova prostoru	405
c) Hlízké hlízy	406
D. Plíživý zánět pobřišnice	406
II. Ascites	410
III. Nádory pobřišnice	410
IV. Předstěra a okruží	410
V. Retroperitoneum	412
V. ŽALUDEK A DVANÁCTNÍK (PROF. MUDR. J. PODLAHA)	413
I. Základy klinického vyšetření žaludku a dvanáctníku	413
II. Vrozené úchyly žaludku a dvanáctníku	415
III. Poranění žaludku a dvanáctníku	417
IV. Žaludeční píštěl	420
V. Motorické poruchy, změny tvaru a polohy žaludku	421
1. Zúžení vrátníku	421
2. Gastrektasie	422
3. Skleslý žaludek	422
4. Prudká žaludeční ochablost	423
5. Sutkovitý žaludek	424
6. Vakovitý žaludek	424
7. Otočení žaludku	424
8. Vsunutí žaludku	425
9. Výchlipky žaludku a dvanáctníku	425
VI. Záněty žaludku a dvanáctníku	425
VII. Peptická vředová choroba žaludeční a dvanáctníkový peptický vřed	427
a) Vleký žaludeční vřed	430
b) Vleký dvanáctníkový vřed	435
c) Vředové komplikace	441
1. Prodrávění peptického vředu žaludečního a dvanáctníkového	441
2. Silné krvácení z peptických vředů	443
3. Vředové zúžení	444
4. Přeměna žaludečního vředu v rakovinu	444
VIII. Peptický jejunální vřed - Pooperační vředy ve spojení	444
IX. Nádory žaludku	446
X. Rakovina žaludku	447

VI. CHIRURGIE JATER (PROF. MUDR V. RAPANT)	454
Poranění jater	455
Krvácení do intrahepatických a zevních žlučových cest	457
Hepatocelulární žloutenka	458
Hliza jaterní	458
Cysty jaterní	459
Nádory jater	461
Vzácná onemocnění jaterní	462
Portální hypertenze	462
VII. CHIRURGIE ŽLUČOVÝCH CEST (PROF. MUDR V. RAPANT)	465
Vyšetřovací způsoby	465
Vrozené anomálie žlučových cest	471
Poranění zevních cest žlučových	473
Funkční poruchy žlučových cest	474
Zánětlivá onemocnění žlučníku - Cholecystitis - Cholelithiasis	474
A. Cholecystitis acuta	475
B. Cholecystitis chronica	478
C. Indikace a chirurgické výkony u cholecystitidy - cholelithiasy	480
D. Postcholecystektomický syndrom	481
Nádory žlučníku	481
Nádory odvodných cest žlučových	482
Operativní výkony u chorob žlučových cest	484
VIII. CHIRURGIE SLINIVKY BŘIŠNÍ (PROF. MUDR V. RAPANT)	486
Vývojové anomálie slinivky	486
Poranění slinivky	486
Akutní nekroza pankreatu	486
Počasný intermitující zánět pankreatu	490
Cystická fibrosa pankreatu	491
Cysty pankreatu	491
Nádory pankreatu	496
IX. CHIRURGIE SLEZINY (PROF. MUDR V. RAPANT)	503
A. Chirurgické indikace splenektomie	504
1. Poranění sleziny	504
2. Cysty slezinné	505
3. Nádory sleziny	505
4. Aneurysma slezinné tepny	505
5. Tuberkulosa sleziny	505
B. Interní indikace splenektomie	506
1. Hemolytická žloutenka	506
2. Trombopenická purpura	507
3. Hypersplenismus	507
X. CHIRURGIE TENKÉHO A TLUSTÉHO STŘEVA (MUDR J. KROPÁČEK)	508
I. Vrozené střevní anomálie	508
1. Atresie	508
2. Strikтуры	508
3. Megakolon	508
II. Funkční poruchy střevní	510
1. Chronická obstrukce	510
2. Splanchnoptosis	510
III. Chirurgická onemocnění okruží	511
IV. Zánětlivá střevní onemocnění	512
V. Divertikly střevní stěny a jejich záněty	517
VI. Střevní píštěle	520
VII. Cizí tělesa ve střevě	521
VIII. Poranění střeva	522
IX. Rentgenologické vyšetření tenkého a tlustého střeva (MUDR A. NOVÁK)	523
X. Nádory čreva (DOC. MUDR M. KRATOCHVÍL)	526
XI. Appendicitis (PROF. MUDR J. NÁVRATIL)	531

1. Průběh akutní apendicitidy	535
2. Léčení akutní apendicitidy	538
XI. STŘEVNÍ NEPRŮCHODNOST — ILEUS (MUDr. J. KROPÁČEK)	541
A. Akutní mechanický ileus	542
I. Strangulační ileus	545
II. Obturační ileus	552
III. Chronický ileus	554
B. Dynamický ileus	555
I. Paralytický ileus	555
II. Spastický ileus	558
Mesenteriální cévní okluse	558
Rentgenový obraz ileosních stavů (MUDr. A. Novák)	559
XII. CHIRURGIE KONEČNÉHO ČREVA (PROF. MUDr. J. KŘAZOVICKÝ)	562
I. Vývojové anomálie	562
II. Cudzie telesá a poranenia konečného čreva	563
III. Fissura ani	565
IV. Hemoroidy	566
V. Prolapsus ani et recti.	568
VI. Okolokonečníkové hnisavé zápalové pochody	569
VII. Okolokonečníkové píštěle	570
IX. Nádory konečníka	572
X. Nádory riti	577

Seznam vyobrazení a rejstřík jmenný a věcný viz na konci druhého svazku